

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventuræ Ordinis Minorum, S. R. E. Cardinalis,
Episcopi Albanensis, Seraphici Doctoris Ecclesiæ, De Vita
S. Patris Francisci, Liber I.**

Bonaventura <Sanctus>

Antverpiæ, 1597

Capvt III. De institutione Religionis, & approbatione Regulæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41460

dum datam ab eo formam, regulam & doctrinam,
 Christi triformiter renouanda erat Ecclesia, tri- ^{Inf. cap. 4}
 naque triumphatura militia saluandorum, sicut ^{§. 5. & seq.}
 & nunc cernimus esse completum.

CAPVT III.

De institutione Religionis, & approbatione
 Regulae.

IN Ecclesia igitur Virginis matris Dei, §. 1.
 moram faciente seruo ipsius Francisco:
 & apud eam, quae concepit¹ verbum ple- ^{Ioan. 1. 14}
 num gratiae & veritatis, continuis insistente gemi-
 tibus, vt fieri dignaretur Aduocata ipsius: meritis
 matris misericordiae concepit ac peperit spiritum
 Euangelicae veritatis. Dum enim die quodam, Mis-
 sam de Apostolis deuotus audiret: perlectum est
 Euangelium illud, in quo Christus discipulis ad
 praedicandum mittendis, formam tribuit Euange-
 licam in viuendo; *ne videlicet possideant aurum,* ^{Mat. 10. 9.}
vel argentum, nec in zonis pecuniam, nec peram in ^{S. Franciscus}
via, nec duas tunicas habeant, nec calceamenta dese- ^{fit pauper}
rant, neque virgam. Quod audiens & intelligens, ^{Euangelicus.}
 ac memoriae commendans Apostolicae paupertatis
 amicus, indicibili mox perfusus laetitia; Hoc
 est, inquit, quod cupio: hoc quod totis praecordiis
 concupisco. Soluit proinde calceamenta de pe-
 dibus, deponit baculum, peram reiicit, & pecu-
 niam execratur, vnaque contentus tunicula, reiecta
 corrigia, pro cingulo funem sumit, omnem solici-
 tudinem cordis apponens, qualiter audita perficiat,
 & Apostolicae rectitudinis regulae per omnia
 se coarctet. Coepit ex hoc vir Dei, diuino instinctu,
 Euangelicae perfectionis aemulator existere, & ad
 poenitentiam ceteros inuitare. Erant autem ipsius
 eloquia

Sermo eius
corda pene-
trans.

Pacem pre-
ca-
vi fensper, Do-
mino reuelate
didicit.

Isa. 52. 7.

2.

Bernardus
S. Fran. pri-
mogenitus.

eloquia non inania, nec risu digna, sed virtute Spi-
ritus sancti plena, medullas cordis penetrantia: vt
in vehementem stuporē audientes conuerterent.
In omni prædicatione suâ, pacem annuncians, di-
cendo: *Dominus det vobis pacem*; populum in ser-
monis exordio salutabat. Hanc quippe salutatio-
nem Domino reuelante didicerat: sicut ipse post-
modum testabatur. Vnde factum est, vt iuxta ser-
monem Propheticum, & ipse Prophetarum spiri-
tu afflatus, annuntiaret pacem, prædicaret salu-
tem; ac salutaribus monitis fœderaret plurimos
veræ paci, qui discordes à Christo prius, exstite-
rant à salute longinqui.

Innotescente itaque apud multos viri Dei tam
doctrinæ simplicis veritate, quàm vitæ: cœperunt
ipsius exemplo viri quidam ad pœnitentiam ani-
mari, & eidem, reiectis omnibus, habitu vitæque
coniungi. quorum primus extitit vir venerabilis
Bernardus, qui vocationis diuinæ particeps factus,
Patris beati primogenitus esse promeruit, tã prio-
ritate tēporis quã priuilegio sanctitatis. Hic enim
serui Christi sanctitate comperta: ipsius exemplo
disponens perfectè contemnere mundum, ab eo-
dem qualiter id perficeret, consilium requisivit.
Quo audito, Dei famulus, pro primæ prolis con-
ceptu, sancti Spiritus consolatione repletus, à Deo
est, inquit, hoc consilium requirendum. Intraue-
runt proinde Ecclesiam sancti Nicolai, manè iam
facto: & oratione præmissâ, cultor Trinitatis Fran-
ciscus, ter Euangeliorum librum aperuit, trino ex-
poscens à Deo testimonio, sanctum Bernardi pro-
positum confirmari. In primâ libri apertione illud
occurrit, *Si vis perfectus esse, vade, & vende omnia
quæ habes, & da pauperibus*. In secundâ, *Nihil tulle-
ritis in via*. In tertiâ verò: *Qui vult venire post me,
abne-*

Mat. 19. 21.

Mat. 6. 8.

Mat. 16. 24.

abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Hæc est (ait vir sanctus) vita & Regula nostra, omniumque qui nostræ voluerint locietati coniungi. Vade igitur, si vis perfectus esse, & perfice quæ audisti.

Non multò post, vocatis eodem spiritu quinque viris, filiorum Francisci senarius numerus completus est. inter quos tertium sortitus est locum sanctus pater Ægidius, vir utique Deo plenus, & celebri memoriâ dignus. Hic etenim postmodum, virtutum sublimium exercitatione præclarus, (sicut famulus Domini de ipso prædixit) quanquam esset idiota, & simplex, ad excelsum contemplationis sublimatus est verticem. Nam per multa curricula temporum, sursum actionibus incessanter intentus, aded crebris in Deum rapiebatur excessibus: (quemadmodum & ego ipse oculatâ fide conspexi) ut magis censeretur inter homines vitam Angelicam agere, quam humanam.

Illo quoque tempore, cuidam Sacerdoti civitatis Assisij, nomine Siluestro, honestæ conversationis viro, quædam à Domino fuit ostensa visio non tacenda. Cum enim modum, & vitam Francisci, fratrumque suorum humano spiritu abhorreret: ne perichitaretur pro temeritate iudicij, respectu fuit supernæ gratiæ visitatus. Videbat namque in somnis, totam Assisij civitatem à dracone magno circumdari: præ cuius magnitudine nimiam, tota regio videbatur exterminio subiacere. Contuebatur post hæc, crucem quandam auream ex ore procedentem Francisci, cuius summitas cælos tangebat, cuiusque brachia protensa in latum, usque ad mundi fines videbatur extendi. ad cuius etiam aspectum præfulgidum, draco ille teter & horridus, penitus fugabatur. Hoc dum sibi tertio monstrare-

3.

Ægidium tertium S. Francisci filium.

4.

Visum Siluestri Sacerdotis.

Crucis ex ore S. Francisci fugat draconem.

straretur, diuinum æstimans esse oraculum, viro Dei & fratribus suis per ordinem enarrauit: ac non multò post tempore, mundum relinquens, vestigiis Christi sic perfectè adhæsit, quòd vita ipsius in ordine, authenticam reddidit eam, quam in sæculo habuerat visionem. Ex huius visionis auditu, vir Dei non in gloriâ est elatus humanâ: sed bonitatem Dei in suis beneficiis recognoscens, fortius animatus est ad hostis antiqui fugandâ versutiam, & Crucis Christi gloriam prædicandam.

5. Quâdam autem die, dum in quodam solitario loco annos suos in amaritudine recogitans deploraret: sancti Spiritus in eum superueniente lætitiâ, certificatus est de remissione plenariâ omnium delictorum. Raptus deinde supra se, ac in quoddam mirandum lumen totus absorptus: dilatato mentis sinu, quæ circa se, & filios suos futura erant, luculenter aspexit. Post hoc reuersus ad fratres, Confortamini, ait, carissimi, & gaudete in Domino; nec quia pauci estis, efficiamini tristes, neque vos terreat mea vel vestra simplicitas: quoniam sicut mihi à Domino in veritate ostensum est, in magnam multitudinem faciet nos Deus crescere, suæq; benedictionis gratiâ multipliciter dilatabit.

Ordinis sancti Francisci magna incrementa.

6. Eodem quoque tempore, quodam alio bono viro religionem intrate, ad septenarium numerum, viri Dei soboles benedicta peruênit. Tunc pius pater omnes ad se filios conuocauit: & plura eis de regno Dei, de contemptu mundi, de abnegatione propriæ voluntatis, corporisq; castigatione pronuncians; propositum suum, de mittendo illos in quatuor partes orbis, aperuit. Iam enim sterilis, & paupercula simplicitas sancti Patris, pepererat septem filios: & desiderabat vniuersitatem fidelium ad poenitentia lamenta vocatâ, Christo Domino

Mittit fratres septem in quatuor orbis partes.

par-

parturire. Ite, inquit, dulcis pater ad filios, annun-^{Mat. 10. 13.}
 ciantes hominibus pacem: prædicate pœnitenti-^{Luc. 9. 5.}
 tiam in remissionem peccatorum. Estote in tribu-
 lationibus patientes, in orationibus vigiles, in la-
 boribus strenui, in sermonibus mōdesti, in mori-
 bus graues, & in beneficiis grati: quia pro his om-
 nibus regnum vobis præparatur æternum. At illi
 coram seruo Dei humiliter se prosternētes in ter-
 ram, cum gaudio spiritus suspiciebant obedientiæ
 sanctæ mandatum. Ipse verò dicebat vnique
 sigillatim, *Iacta cogitatum tuum in Domino, & ipse*^{Psal. 54. 23.}
te enutriet. Hoc verbum dicere solitus erat, quo-
 tiescunque fratrem aliquem ad obedientiam diri-
 gebat. Tunc & ipse sciens se datum aliis in exem-
 plum, vt prius faceret, quàm doceret: cum vno so-^{Act. 1. 12.}
 ciorum versus vnā orbis partem perrexit, reli-
 quis sex ad modum Crucis, tribus aliis mundi par-<sup>Ad Crucis
formam.</sup>
 tibus deputatis. Modico autem elapso pōst tem-
 pore, benignus pater caræ prolis exoptans præsen-
 tiam, cum in vnum eos per se conuocare non pos-
 set: per eū orabat hoc fieri, qui dispersiones con-<sup>Psal. 146. ad
Dispersos
oratione con-
gregauit.</sup>
 gregat Israelis. Sicque factum est, vt absque huma-
 nā vocatione, omnes ex insperato, post modicum
 temporis, iuxta eius desiderium, diuinā operante
 clementiā, non sine ipsorum admiratione, pariter
 conuenirent. Illis quoque diebus, quatuor sibi ad-
 hærentibus viris honestis, ad duodenarium nume-
 rum excreuerunt.

Certens autem famulus Christi, paulatim ac-^{7.}
 crescere numerum fratrum, scripsit sibi & fratri-
 bus suis, simplicibus verbis formulam vitæ: in quā<sup>Regulam
scribit.</sup>
 sancti Euangelij obseruantia pro fundamento in-
 dissolubili collocatā, pauca quædam alia inseruit,
 quæ ad vniuersum viuendi modum necessaria vi-
 debantur. Desiderans autem per summum Ponti-
 ficem

B ficem

*Visio S. Fran-
cesci de arbore
altæ se incli-
nante.*

*Visum san-
cti Pontificis
Iudo. terrij,
de palma cre-
scente.*

ficem approbari quæ scripserat: disposuit cum illo simplicium cœtu, Apostolicæ Sedis adire præsentiam, de solâ confusus directione diuinâ. Cuius desiderium Deus ex alto respiciens, sociorû animos simplicitatis suæ consideratione perterritos, ostensâ viro Dei visione huiusmodi, confortauit. Videbatur siquidem ei, quòd per quandam viam incederet, iuxta quam stabat arbor celsitudinis magnæ: ad quam cum appropinquasset, & sub eâ stans ipse altitudinem miraretur; subitò tantum diuinâ virtute leuabatur in altum, vt cacumen contingeret arboris, eiusque summa facillimè curuaret ad ima. Huius visionis præsagium, vir Deo plenus, intelligens referri ad condescensionem Apostolicæ dignitatis, exhilaratus est spiritu: fratribusque suis in Domino confortatis, iter cum eis aggressus est. Cùm autem ad Romanam Curiam peruenisset, & adduceretur ante conspectum summi Pontificis; essetq; Christi vicarius in Palatio Lateranensi, in loco qui dicitur Speculum, deambulans, altissimis occupatus meditationibus; Christi famulum tanquam ignotum repulit indignanter. Quo humiliter foras egresso, sequenti nocte, huiusmodi reuelatio facta est à Deo, ipsi summo Pontifici. Videbat namque inter pedes suos palmam paulatim succrescere, & in arborem pulcherrimam eleuari. & eo mirante, quid hæc visio vellet ostendere: diuina lux impressit menti ipsius Christi Vicarij, quòd hæc palma illum pauperem, quem in præcedenti die repulerat, designabat. Et manè sequenti mandauit per suos famulos, per urbem, dictum pauperem quæri. Quem inuētum iuxta Lateranum, in hospitali sancti Antonij, ante cōspectum suum celeriter iussit adduci. Cùmque introductus esset ante cōspectum summi Pontificis, exposuit suum pro-

pro-

propositum: petens humiliter & instanter, supra-
dictam sibi viuendi Regulam approbari. Videns
autē Christi Vicarius, Dominus Innocentius Ter-
tius, vir utique sapientiā clarus; admirandam in vi-
ro Dei, simplicis animi puritatem, propositi con-
stantiam, ignitumq; voluntatis sanctæ feruorem:
Christi pauperem mentis amore complectens, in-
clinatus est animo, vt pium supplicanti præberet
assensum. Distulit tamen perficere, quod Christi
postulabat pauperculus: pro eo quòd aliquibus de
Cardinalibus nouum aliquid, & supra vires huma-
nas arduum videretur.

Aderat autem inter Cardinales vir venerandus,
Dominus Ioannes de sancto Paulo, Episcopus Sa-
binensis, omnis sanctitatis amator, & adiutor pau-
perum Christi: qui diuino spiritu inflāmatu, sum-
mo Pontifici dixit, & fratribus suis; Si petitionem
pauperis huius, tanquam nimis arduam nouamq;
refellimus, cum petat confirmari sibi formam Eu-
angelicæ vitæ; cauendum est nobis, ne in Christi
Euangelium offendamus. Nam si quis intra Euan-
gelicæ perfectionis obseruantiam, & votum ipsius,
dicat contineri aliquid nouum, aut irrationabile,
vel impossibile ad seruandum: contra Christum
Euangelij auctorem blasphemare conuincitur.

Quibus propositis, successor Apostoli Petri con-
uersus ad pauperem Christi, dixit; Ora fili ad Chri-
stum, vt suam nobis per te voluntatem ostendat:
quā certius cognitā, tuis piis desideriis securius an-
nuamus. Omnipotentis autem Dei famulus, to-
tum se conferens ad orandum; precibus deuotis
obtinuit, & quod exteriùs ipse proferret, & quid
interiùs Papa sentiret. Nam cum parabolam de
diuite Rege, cū muliere formosā & paupere con-
trahente gratanter; & de prole susceptā præferente

&

*Euangelium
Christi nil
conspicit im-
possibile.*

*parabola im-
signis.*

generantis Regis imaginem; ac per hoc educandâ de mensâ ipsius, sicut à Deo acceperat, retulisset: ex illius interpretatione subiunxit, Non est formidandum, quod fame pereant æterni Regis filij, & hæredes, qui ad imaginem Regis Christi, per Spiritus sancti virtutem de paupere matre nati, & ipsi per spiritum paupertatis sunt in Religione pauperculâ generandi. Si enim Rex cælorum imitatoribus suis regnum promittit æternum: quanto magis illa subministrabit, quæ communiter largitur bonis, & malis? Hanc ergo parabolam, & intellectum ipsius, Christi Vicarius cum diligenter audisset, miratus est valde: & indubitatè Christum loquutum in homine recognouit. Sed & visionem, quam tunc temporis è cælo perceperat, in hoc viro fore complendam, Spiritu diuino suggerente firmavit. Videbat namque in somnis (vt retulit) Lateranensem Basilicam fore proximam iam ruinæ: quam quidam homo pauperculus, modicus & despectus, proprio dorso submisso, ne caderet, sustentabat. *Verè, inquit, hic est ille, qui opere & doctrinâ, Christi sustentabit Ecclesiam.* Inde præcipuâ deuotione repletus, petitioni eius se per omnia inclinavit: ac Christi famulum, speciali semper amore dilexit. Proinde postulata concessit, & adhuc concedere plura promisit. approbavit Regulam, dedit de penitentia prædicanda mādatum, & laicis fratribus omnibus, qui seruum Dei fuerant comitati, fecit coronas paruulas fieri, vt verbum Dei liberè prædicarent.

Mat. 19. 28

S. Franciscus
sustentat
ruentem Ec-
clesiam.

Regula eius
prima appro-
batur a D. In-
nocentio Pon-
tifice. 11.

CAP.